

Cu Gaetano Musumeci și Mario Giusti

despre

secretele

„Teatrului pentru toți”

În programul de sală primit la reprezentațiile trupei din Catania, cititorii au întâlnit următorul paragraf: „Conducerea Companiei Teatro Stabile di Catania a depus eforturi remarcabile pentru a forma, prin diferite metode, un public din toate păturile sociale, realizând în felul acesta dezideratul «teatrului pentru toți», care călăuzește activitatea colectivului”. Care sînt aceste metode? E întrebarea ce-am adresat-o celor doi reprezentanți ai consiliului de conducere al teatrului catanez — Gaetano Musumeci și Mario Giusti.

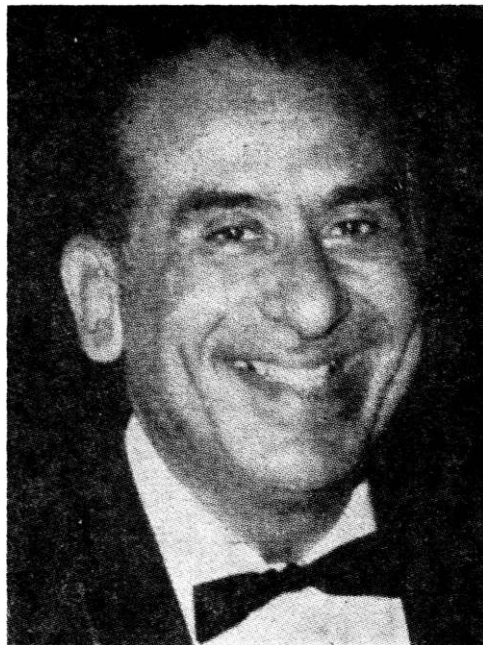
— Teatrul nostru are, prin excelență, un caracter popular. Nu este un teatru „șic”, un teatru ermetic, pentru elite. Este un teatru care se adresează maselor. Încă de la înființare, din 1958, cînd ne-am constituit ca trupă stabilă, finanțată de statul italian și de alte trei instituții: municipiul, administrația provincială și camera de comerț — și pînă în ziua de azi, ne călăuzim după principiul că nu sîntem o instituție pur recreativă ci un factor activ de educație culturală, de propagare a culturii la toate nivelurile, în special în rîndul claselor mai puțin avute: muncitori, funcționari, studenți. De la început ne-am propus să reobișnuim publicul cu teatrul, să-l reeducăm. Am pornit la drum cu reprezentații gratuite. Afluența publicului era însă atît de mare încît ne era imposibil să-i primim pe toți; ne-am hotărît atunci să vindem bilete. Dar am fixat prețuri foarte scăzute, aproape simbolice. O „intrare” la noi costă mai puțin decît la cinematograful. Prețurile biletelor de intrare nu sînt ierarhizate pe categorii — fotolii de orchestră, staluri, galerie etc. Am introdus, în același timp, sistemul abonamentelor pe toată stagiunea, de asemenea, cu prețuri derizorii: 4.000 de lire pe toată stagiunea (respectiv 500 de lire un spectacol). Dacă în primul an nu am primit decît 132 de abonamente, astăzi am atins 8000 de abonați. Municipalitatea, care ne finanțează, nu ne-a acordat fonduri și pentru local. Am fost puși, de aceea, în situația

de a face economii uriașe, pentru a ne construi două săli cu tot aparatul necesar. O sală de 300 de locuri (destinată spectacolelor pentru tineret); alta, de 500 de locuri (pentru maturi). Bineînțeles, împărțirea nu poate fi absolută, deși în fiecare sală lucrează câte o echipă deosebită, cu un repertoriu propriu.

— Are oare vreun sens această delimitare a repertoriului?

— Categorie. Teatrul nostru practică pentru studenți o politică anume. Noi credem foarte mult în influența teatrului asupra tinerilor și, invers, a tinerilor asupra teatrului, asupra viitorului teatrului. Din cele zece premiere anuale, șase le realizăm în sala „tinerilor”. Politica de atragere a tineretului la teatru și mai ales a studenților, se bazează pe un repertoriu specific, cu piese din literatura modernă de autori ca: Arrabal, Căpit, Pinter, Cehov, Dürrenmatt etc. În stagiunea aceasta, pe lîngă lucrări ale autorilor străini, am prezentat și o premieră mondială, o lucrare a unui tînăr scriitor sicilian. Sapinaro Novita, *Il Caso di Sara T.*, combativă și umanistă, îndreptată împotriva condamnării pe viață a omului, împotriva actelor de represiune care umilesc, în general, omul.

Pentru a obișnui publicul și mai ales publicul tînăr cu teatrul de toate formele și de toate genurile — clasic, modern, de avan-

Gaetano Musumeci

Mario Giusti www.cimec.ro

gardă etc. — am inițiat și un program de conferințe, recitaluri, dezbateri cu publicul. Am creat pe lângă teatru și o școală de declamație și interpretare, nu de tipul unui institut, bineînțeles, ci mai de grabă o formă de informare, de familiarizare în domeniul artei teatrale. Se predau aici lecții de istoria teatrului, de mimică, de recitare și interpretare. Rezultatele sînt atât de bune încît reușim adeseori să recrutăm și să promovăm, din rîndul participanților, interpreți pentru trupa noastră.

Încă ceva în legătură cu sensul alcătuirii și delimitării repertoriului nostru. În această delimitare vedem, de fapt, factorul prim și determinant al realizării dezideratului „teatru pentru toți”, de care se leagă nemijlocit caracterul popular al activității teatrului nostru. Încă de la inițiere, în dorința de a ne căuta și stabili un profil propriu și de a avea un public propriu, am urmărit, pe aceeași linie, promovarea autorilor sicilieni. Încercăm să înscriem în universalitate, să valorificăm creația noastră specific națională, conținînd probleme speciale de-ale noastre, caracteristice sudului. Verga, Capuano, de Roberto, Leonardo Sciascia, Giuseppe Fava, Massimo Simili, Ercole Patti, iată cîțiva din autorii sicilieni pe care îi înscriem statornic în repertoriul teatrului nostru. Desigur, principalul autor rămîne, în repertoriul nostru, Pirandello. Încercăm să punem în valoare, în spiritul de azi, întreg universul pirandellian.

Mai toți actorii noștri sînt sicilieni. Ceea ce ușurează pe baza caracteristicilor lor personale realizarea pe scenă a trăsăturilor specifice ale autorilor noștri. De aici, o altă caracteristică a activității noastre: spiritul de echipă, coeziunea actorilor. Lucru extrem de rar în Italia, echipa noastră a reușit să-și păstreze, vreme de 13 ani, omogenitatea.

Secretul legăturii strînse a teatrului nostru cu publicul îl constituie, așadar, în primul rînd repertoriul. Noi și „Stabile Genova” sîntem singurele teatre de repertoriu ale Italiei. Avem în permanență în program 5—6 piese de autori sicilieni. În stagiunea actuală am realizat la sala mare patru premiere ale autorilor sicilieni: *Don Giovanni Involuntario* de catanezul Brancati, *Viața pe care ți-o dau* de Pirandello, *Aventura lui Ernesto* de Ercole Patti, *Paraninfo* de Capuana.

Pentru a fi în miezul actualității lucrăm cu un grup de autori, strînși în jurul teatrului nostru. Îi chemăm, îi încităm să scrie, orientîndu-i spre o tematică, spre grupul de probleme care interesează pe spectatorii noștri: problemele țărănimii siciliene, ale familiei, ale violenței, mafia etc.

Noi cei de la *Teatro di Catania* considerăm că azi, ca și întotdeauna de altfel, nu se mai poate lucra numai pentru un grup restrîns, că teatrul trebuie să vină în întîmpinarea maselor, să se păstreze în mijlocul lor. Iată cîteva din secretele, dacă vreți, ale „teatrului pentru toți”.